

Eenmaal oud

Nania zat op een grote ronde steen, die moest voorkomen dat auto's over het kleine plein zouden rijden. Renee liep heen en weer te drentelen, terwijl Lynn met haar rug tegen een muur leunde. Om negen uur 's avonds was het nog volop licht.

Het was warm, maar niet zo warm als in het Chinees restaurant, waar men bezig was de bestelling klaar te maken. Eigenlijk zou de oude vriendin van Lynn en Renee, waar ze vandaag op bezoek waren, voor het avondeten zorgen, maar die had weer eens te weinig eten in huis.

Renee zag dat Lynn een geeuw onderdrukte.

- Komt het door haar leeftijd? vroeg Nania.
- Wat bedoel je, Nania? vroeg Renee.
- Nou, dat ze niet genoeg eten in huis heeft.
- Ach, zo is ze nu eenmaal. Het is me wel een type, die dame.
- Hoe oud is ze?
- Zeventig, zei Lynn, maar vergis je niet. Ze is behoorlijk scherp.
- Waarom ging ze dan vanmiddag even liggen?

De jeugd, dacht Lynn. Fysiek is alles.

- Haar lichaam is moe, niet haar geest.

Nania keek naar haar gelakte teennagels. Ze was blij dat ze deze sandalen had gekozen. Eerst wilde ze wandelschoenen aandoen, maar het was te warm om te wandelen, zelfs nu nog. Er liep een roze randje langs de witleren bandjes en ze was er in geslaagd om precies dezelfde kleur nagellak te vinden.

- Dat is een heel mooie kleur, Nania, zei Renee. Ze bleef eindelijk stilstaan.
- Waarom loop je eigenlijk zo heen en weer? vroeg Lynn.
- Ik? O, ik liep zomaar wat na te denken.
- Blijven we nog lang na het eten? vroeg Nania.
- Nu je het zegt, zei Renee, als we op tijd vertrekken, halen we nog net een tv-programma dat voor Lynn interessant zou kunnen zijn.
- Voor mij? Wat komt er dan? Een actiefilm?
- Nee, geen film, maar een programma. Nogal leerzaam, verwacht ik.
- Voor mij leerzaam, zei Lynn.
- Ja, waarschijnlijk wel.
- Waar gaat het dan over?
- Misschien, zei Nania, was fel rood toch beter geweest. Nu ziet het er een beetje sloom uit.
- Welnee, zei Renee, zo is het prima. Die kleur past mooi bij je sandalen.

In het restaurant werd een nummer omgeroepen.

- Wacht, zei Renee, en ze rommelde in haar tas. Waarom heb ik dat bonnetje nou in mijn tas gedaan? Of... Wacht, hier is het. Nee, we hebben drieëndertig.
- Dat wordt dadelijk lachen, zei Lynn. Dlieëndeltig. Nummel dlieëndeltig!

Ze rekte zich eens goed uit.

- Ben je moe, Lynn? vroeg Nania.
- Eerder stijf.
- Je zult vannacht wel te weinig geslapen hebben, zei Renee.
- Valt wel mee. Wat was dat nou voor 'n programma?

Het volgende nummer werd reeds omgeroepen.

- Eenendeltig!
- Het schiet al op, zei Renee. O ja, dat programma. Nou, je moeder is de laatste tijd toch aan het dementeren?
- Niet aan het dementeren. Ze is gewoon heel oud, daarom functioneert haar brein niet meer zo best. Ze zei laatst tegen mij, dat ze naar huis wilde. Ik heb haar uit moeten leggen, dat ze al thuis was, dat ze in het verzorgingscentrum woont. Ze dacht dat ze er op bezoek was. Gelukkig is ze niet altijd zo.
- Hoe reageerde ze? vroeg Nania.

- Ze zei: Hier? Ik woon hier?! Waaruit blijkt dat ze niet helemaal de weg kwijt is. Ik zou er ook niet willen wonen.
 - Ik heb eens een man gekend, zei Nania, die was invalide en toen zijn vrouw stierf, moest hij naar een verzorgingscentrum.
 - Ja? zei Renee. En, ging hij?
 - Nee, hij ging niet.
 - Tegenwoordig kun je thuis hulp krijgen, zei Lynn. Als je geluk hebt, hoef je je huis niet uit.
 - Hij schoot zichzelf door het hoofd met een oud dienstpistool.
 - Dat is ook een mogelijkheid, zei Lynn, maar mijn moeder is nooit in dienst geweest.
 - Zo, zei Renee, dat is heftig.
 - Als hij een oud-militair was... zei Lynn.
 - Hij werkte bij de politie.
 - Moet je je dienstpistool niet inleveren, als je met pensioen gaat? vroeg Renee.
 - Dat weet ik niet, zei Nania. Ik ken wel een hoop agenten, maar ze hebben nooit veel zin om met mij te praten.
 - Nou, in ieder geval wist die man waardig te sterven, zei Lynn. Sommige ouderen kunnen daar een voorbeeld aan nemen.
 - Laat maar zitten, zuchtte Renee. Dat programma is niets voor jou.
 - Nee, waarom? Je wilde mij een plezier doen, dat waardeer ik. Waar ging het nou over? Over dementerende bejaarden?
 - Niet over bejaarden in het algemeen. Een vrouw heeft een boek geschreven over haar moeder, die aan Alzheimer leed. Ze heeft heel eerlijk en openhartig beschreven hoe de ziekte zich ontwikkelde en hoe zij daar mee om probeerde te gaan. Het moet een ontroerend boek zijn. Er zijn er veel van verkocht. Zelf heb ik het niet gelezen, maar misschien koop ik het nog.
 - Is jouw moeder aan het dementeren? vroeg Lynn.
 - Nee, daarom niet. Gewoon, omdat het me een interessant boek lijkt.
 - Nania keek verveeld. Lynn knikte langzaam, alsof ze serieus over het onderwerp nadacht.
 - Het interesseert je geen ene moer, zei Renee.
 - Nee, zei Lynn.
 - Wie gaat er nou een boek lezen over zieke, ouwe mensen? zei Nania.
 - Tweeëndelst!
 - Ha, fijn, zei Nania, ik heb honger.
 - Hongel, zei Lynn.
 - Ja, lachte Nania. Ik heb veel hongel. Ik lammel!
 - Maar toch aardig van je, zei Lynn, om mij op dat programma te wijzen.
 - Heb jij nog een moeder, Nania? vroeg Renee.
 - Nee.
 - O, zei Renee. Sorry, dat wist ik niet. Is ze al lang dood?
 - Nee, ze leven allebei nog. Ik heb er geen een, maar twee.
 - Je bedoelt je ouders?
 - Haar moeder leeft samen met een vriendin, zei Lynn. Nania heeft twee moeders.
 - Sinds wanneer weet jij dat? vroeg Renee.
 - Sinds daarstraks, toen jij binnen op je beurt stond te wachten.
 - Lynn vroeg of mijn moeder nooit ongerust was. Nee, geen van beide, zei ik. Je doet maar, roepen ze altijd. Al zeg ik, dat ik uit het raam ga springen. Je doet maar. Dat is namelijk modern.
 - Renee vroeg bezorgd:
 - Maar je echte moeder... Heb je daar dan helemaal geen band mee?
 - Natuurlijk wel, gekkie. We zijn dol op elkaar.
 - Waar bemoei ik me ook mee, zei Renee gelaten.
- Een auto parkeerde vlak voor de ronde steen, tussen de steen en de cabrio van Renee in. Renee volgde achterdochtig het inparkeren. Nania blikte over haar schouder, maar spendeerde geen glimlach aan de bestuurder. De auto was oud en goedkoop.

- Hou jij van je moeder, Lynn? vroeg Nania.
 - Ze heeft me in leven gehouden en daar ben ik haar dankbaar voor.
 - Had je dan een ongeluk?
 - Lynn bedoelt, zei Renee, dat haar moeder de kinderen te eten en te drinken gaf.
 - En speelgoed en kleding, dat kregen we ook. We kwamen niets te kort.
 - Nou dan, zei Nania opgewekt, dat is toch goed? Ik had vroeger een hoop Barbies. Had jij Barbies, Lynn?
 - Voor Barbies en zo moet je bij Renee zijn.
 - God, wat leuk, zei Renee. Alsof jij geen tutje was.
 - Ik leek een tutje, zei Lynn. Maar ik was een nogal cynisch kind.
 - Dat geloof ik, zei Renee.
 - Ik had ook een tutje, zei Nania, maar ballet was niks voor mij. Ik had geen zin om in de maat te dansen.
 - Je bedoelt een tutu? vroeg Renee.
 - Dat zal wel, ik vond er toch niks aan.
 - Dlieëndeltig! riep Lynn.
 - Het wordt onderhand tijd, zei Renee.
 - Het zal zo wel klaar zijn. We hebben geen haast. Of moet jij morgen weer vroeg op, Nania?
 - Ik sta nooit vroeg op. Zeg, waarom blijft die man eigenlijk in de auto zitten? Moet hij iets van ons? Inderdaad bleef de man in de auto zitten, zijn handen op het stuur.
 - O, ik weet het al, zei Renee. Die heeft zijn bestelling telefonisch doorgegeven. Hij weet dat hij nog niet aan de beurt is.
 - Hoe kan hij dat nou weten? vroeg Nania.
 - Wij staan overduidelijk te wachten, dus is hij nog niet aan de beurt.
 - Maar als hij veel eerder gebeld heeft?
 - Nummel dlieëndeltig!
- Renee haastte zich naar binnen, maar ze kwam meteen weer terug.
- Sambal bij?
 - Ja, graag, zei Nania.
 - En kloepoek, zei Lynn.
 - Oké, zei Renee en ze ging weer naar binnen.
 - Volgens mij geef jij niet veel om je moeder, zei Nania.
 - Mijn moeder, zei Lynn, heeft mij met verstand opgevoed en ik betaal haar nu met gelijke munt terug.
 - Zijn jullie dan niet dol op elkaar?
 - Ik wil haar niet ontrieven. Zo gaat het ook.
 - Watte?
 - Het is niet zo belangrijk, Nania.
- De man stapte uit zijn auto. Nania keek even om. Lynn glimlachte beleefd en hij glimlachte terug. Het was een wat oudere man. Hij bleef naast zijn auto staan en kromde een been, alsof het stijf was geworden.
- Nou, Renee, schiet op, zei Lynn.
 - Het is goed spul, zei de man, die zijn been weer strekte. Er is geen betere Chinees te vinden, hier in de stad.
 - Hebben wij even geluk, zei Lynn.
- Hij passeerde haar, maar bij de ingang stond hij Renee in de weg.
- Excuseer, zei hij.
 - Geeft niet, zei Renee. Ik kan er wel langs.
- Met een breed gebaar gaf de man aan, haar alle ruimte te willen bieden. Renee liep snel door.
- Kom, jongens, we zijn weg. Ze zal wel honger hebben.
- Op afstand ontsloot ze de portieren. De kap van de cabrio stond open en ze waren er nog geen tien meter vandaan geweest, maar Renee deed altijd de auto op slot.
- Misschien ligt ze weer in bed, zei Nania.

- Je kunt het je waarschijnlijk niet voorstellen, zei Lynn, terwijl ze instapten en de gordels omdeden - geef mij die doos maar, Renee - maar als je wat ouder wordt, kun je een hazenslaapje overdag goed gebruiken.
 - Slaap jij wel eens overdag, Lynn? vroeg Nania.
 - Soms, als ik heel erg moe ben.
 - Vreemd, zei Nania.
 - Zo zijn ze, zei Renee, die oude mensen.
 - Ja, zei Nania. Ik weet niet of ik wel oud wil worden. Het lijkt me vreselijk.
 - Valt wel mee, zei Lynn. Een oude moeder, dat is veel erger. Je weet dat ze niet lang meer leeft, maar je wilt toch doen alsof ze er altijd zal zijn.
 - Dat is een mooie gedachte, zei Renee, die de auto begon te keren. Een ontroerende gedachte, zelfs. Volgens de recensie die ik gelezen heb...
 - Waar is de kroepoek? vroeg Lynn, die in de doos aan het zoeken was. Ik had toch gezegd, dat ik kroepoek wilde?
 - Zit er geen kroepoek bij? zei Renee en ze stopte bruusk. Ik heb er wel om gevraagd.
 - Laat maar, zei Lynn. Rij nou maar door, want ik ga voor alleen kroepoek niet terug.
 - Wat jij wilt. Maar ik ben het niet vergeten.
 - Ik geloof je.
- Nania leek in gedachten verzonken. Ze keek recht voor zich uit, tegen het achterhoofd van Renee aan. Onderweg bleef ze zwijgen.
- Had je ook graag kroepoek gewild? vroeg Lynn na een tijdje.
 - Jullie worden bedankt, zei Nania.
 - Wij? zei Renee. Hoezo dat?
 - Dankzij jullie besef ik nu, dat mijn moeder er niet altijd zal zijn.
 - Meisje toch...
 - Heb je nu je zin? zei Lynn tegen Renee. Waarom begin je dan ook over dat dementerende mens?
 - Nee, nou wordt ie mooi! zei Renee verontwaardigd. Eerst vergeet ik de kroepoek en dan heb ik ook nog Nania ongelukkig gemaakt!
 - Een spoor van vernielingen, dat richt je aan.
 - Mijn moedertje, zei Nania treurig. Maar ja, ging ze vrolijk verder, we hebben nu wel lekker Chinees!
 - Yep, dat is de jeugd, zei Lynn.
 - Nee, dan jullie oudjes, zei Nania.
 - Ik niet, zei Renee. Ik ben vijf jaar jonger dan Lynn. Dus voor Lynn zal ik er altijd zijn.
 - Nania... vroeg Lynn.
 - Ja?
 - Dat dienstpistool, waar je het daarnet over had, weet je toevallig waar dat gebleven is?